

Силабус навчальної дисципліни
«АРХЕОЛОГІЯ УКРАЇНИ»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 032 Історія та археологія

Освітня програма: Історія та археологія (Європейстика), Історія та археологія (Краєзнавчо-туристична робота).

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Курс: I

Семестр: II

Факультет	Історичний
Кафедра	Всесвітньої історії та методик навчання
Викладач(-и)	ПП: Кутенко Сергій Юрійович Посада: старший викладач кафедри всесвітньої історії та методик навчання E-mail: s.kutsenko@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=3889
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вільного вибору студента
Загальний обсяг дисципліни: кредити ЕКТС / години	4 кредити / 120 годин
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Денна форма: лекції (22 год.), практичні (22 год.), самостійна робота (76 год.)
Політика дисципліни	Академічна добросердість. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись принципів академічної добросердісті, визначених Кодексом академічної добросердісті Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Здобувачі вищої освіти повинні відвідати всі лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають можливість за власною ініціативою підготувати доповіді до тем семінарських занять, визначених робочою програмою, опрацювати поглиблено окремі лекційні теми або питання; обрати самостійно тему ІНДЗ та творчо підійти до її вирішення.
Що будемо вивчати?	Використовуючи найновіші здобутки археологічної науки студенти знайомляться з основами теоретичної і практичної археології, спеціальною термінологією, визначеннями, періодизацією, сучасними науковими проблемами вивчення та охорони археологічної спадщини України
Чому це треба вивчати?	Формування у студентів наукового розуміння

	закономірностей історичного процесу на основі археології як самостійної історичної науки; отримання знань з історії антропогенезу та розвитку людства за допомогою спеціальних методів дослідження; оволодіння навиками історичних реконструкцій.
Яких результатів можна досягнути?	Засвоїти археологічну термінологію, періодизацію, основні методи польового та лабораторного дослідження, особливості розвитку матеріальної і духовної культур давнього населення, типологічні особливості основних категорій рухомих пам'яток. Розглянути історію розвитку археології в Україні, зміни характеру матеріальної та духовної культур стародавнього населення від кам'яного віку до періоду Київської Русі, законодавство про охорону культурної та археологічної спадщини
Як можна використати набуті знання та уміння?	Аналізувати світовий історико-культурний процес у взаємозв'язку із розвитком суспільства на території України; послуговуючись здобутими на основі курсу знаннями та методами аналізу формулювати власне бачення історичного процесу; класифікувати та систематизувати фактологічний матеріал, виходячи із конкретних завдань досліджень; проводити первинну обробку археологічних матеріалів за методикою прийнятою у археологічній науці; здійснювати самоконтроль після завершення вивчення певної теми курсу.
Зміст дисципліни	Археологія як історична наука. Історія археології. Основні методи наукового вивчення в археології. Основні методи наукового вивчення в археології. Пізній палеоліт. Розвиток матеріальної і духовної культури населення України в епоху середнього та нового кам'яних віків. Загальна характеристика мідного віку. Населення лісостепової зони України в епоху мідного віку. Населення лісостепової зони України в епоху мідного віку. Загальна характеристика ранньозалізного вік. Населення лісостепової зони України в гальштатський період. Антична колонізація Північного Причорномор'я. Кочівники епохи ранньозалізного віку в Українських степах. Проблема етногенезу слов'ян. Археологічні культури латенського часу. Населення лісостепової зони України в період римського часу. Населення лісостепової зони України у третій чверті I тис. н.е. Населення степової зони України в період раннього середньовіччя. Археологія Київської Русі та Галицько-Волинської держави.
Обов'язкові завдання	<ul style="list-style-type: none"> • опрацьовувати тематичну навчальну та наукову літературу, враховуючи сучасні досягнення вітчизняної і зарубіжної історичної науки; • використовувати отримані знання і переносити їх в нову ситуацію, при проведенні занять відповідно до фаху і спеціалізації; • здобувати інформацію з історичних джерел;

	<ul style="list-style-type: none"> застосувати отриманні теоретичні знання при проведенні наукового дослідження; надавати загальну характеристику археологічним культурам; позначати розташування археологічних пам'яток на контурній карті; складати опис археологічної пам'ятки; виконувати в масштабі графічні замальовки артефактів.
Міждисциплінарні зв'язки	Спеціальні історичні дисципліни
Інформаційне забезпечення (з репозитарію, фонду бібліотеки УДПУ та ін.)	<ol style="list-style-type: none"> Авдусин Д. А. Основы археологии: Учеб. для вузов, по спец. «История». М.: Высш. шк., 1989. 335 с. Бунтян К. П. Давнє населення України: Навчальний посібник. К.: Либідь, 1999. 228 с. Залізняк Л.Л. Стародавня історія України. Вид-во «Темпора». Видання друге, доповнене. К. 2019.- 639 с. Скакальська, І. Б. Археологія : навчально-методичний посібник. Київ : ЦУЛ, 2018. 136 с. Терський С.В. Археологія України (середньовічна доба). Навчальний посібник Львів: Вид-во Нац. Ун-ту “Львівська політехніка”, 2017. 256 с. Археологія України. Курс лекцій. /За ред. проф. Л. Залізняка. К.: Либідь, 2006.503 с. Горохівський П. І. Археологія: Навчально-методичний посібник для студентів денної та заочної форми навчання. Умань: ПП Жовтий О.О., 2014. 132 с. Моця О.П. Землероби та кочівники на Великому Кордоні Східної Європи за часів Київської Русі. К. 2015. 296 с.
Поточний контроль	Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи, ІНДЗ.
Підсумковий контроль	екзамен

Розробник

Куценко Сергій Юрійович